

S'ndikalne letne skupščine po ekajo v tekmovalnem razpoloženju

Dan za dnem se vršijo na področju ptujškega okraja letne skupščine članov sindikalnih podružnic.

Lahko rečemo, da je bila večina dosele izvedenih skupščin dobro pripravljena. Najboljše so bile pripravljene skupščine v Pietarni Ptuj, Bolnišnici Ptuj in Petoviji v Ptuj. Politično in tehnično se je najbolje pripravila na skupščino sindikalna podružnica Pietarne. V diskusiji so člani sindikata prikazali vse pomanjkljivosti in nepravilnosti v preteklem letu. Iz diskusije je novozvoljeni odbor mnogo pridobil za bodoče delo. V razpravi je bil predelan plan za vsak oddelek posebej. Kolektiv se je na skupščini obvezal, da bo plan za leto 1950 izpolnil do 29. novembra. Po diskusiji o brigadnem siste-

mu dela so sprejeli sklep, da bodo uvedli v najkrajšem času brigadni sistem dela in delo na tekočem traku. Kolektiv se je tudi obvezal, da bo uvedel tekmovalne za večjo storilnost v produkciji.

Sindikalna podružnica Pietarne Ptuj je doslej edina, ki je na skupščini podrobno razpravljala o letnem proizvodnem planu in sprejela konkretne obveze.

Nedvomno bodo dale skupščine ostalih podružnic v okraju mnogo novih zamisli in pobud za še uspešnejše in tesnejše sodelovanje med podjetji in sindikalnimi podružnicami, kar bo znatno prispevalo k hitrejši graditvi socializma v FLRJ.

Kolektiv Mestnih obrtnih delavnic v Ptuj — nosilec prehodne zastave

V četrtem tromesečju lanskega leta so organizirali delovni kolektivi iz Ptuja in okolice tekmovalna za večjo storilnost v produkciji.

Tako so bile v 21. tekmovalnih zajete 104 brigade s skupno 3371 člani sindikata. Doseženi so bili vidni tekmovalni uspehi. Prednjačili so: Tovarna volnenih izdelkov v Majšperku, Tovarna perila v Ptuj, »Gradis« v Strnišču, Mestne obrtne delavnice v Ptuj. Poedini člani tekmujočih brigad so prekoračili dnevni plan za 140 odst.

V januarju t. l. je bilo ocenjevanje lokalnih podjetij glede na to, kateri kolektiv je najbolje izvršil planske, organizacijske in politične naloge.

Prvo mesto je z delom zavzel kolektiv Mestnih obrtnih delavnic in postal nosilec prehodne zastave Okrajnega sindikalnega sveta in OLO Ptuj. Drugo mesto je dosegel kolektiv Pietarne iz Ptuja, tretje pa kolektiv Tovarne perila v Ptuj.

Kolektivna, patriotska in tekmovalna zavest delavcev in nameščencev podjetij v ptujškem okraju ter vrsta doseženih uspehov potrjujejo, da vodi KPJ vse delovno ljudstvo po pravi poti v socialistični družbeni red in da so vse klevete informbiroja neuspeli poskusi zaviranja graditve družbenega gospodarstva v FLRJ.

Kolobar življenja

Nove družine

V mesecu januarju je bilo v ptujškem Matičnem okolišu sklenjenih 34 zakon-skih zvez.

Poročili so se: Štrukelj Egon in Klinc Marija, Rajh Leopold in Slameršak Marija, Zdravec Jenez in Primožič Marija, Klinc Anton in Fürst Neža, Gojkoček Martin in Malek Marija, Tomažič Franc in Bombek Marjeta, Horvat Franc in Merc Veronika, Lončar Ignac in Solina Ivana, Petek Franc in Vogrinc Terezija, Hrnčič Jože in Peklar Julijana, Kosec Stanko in Toplak Ivana, Pavlovič Živojin in Stebih Zofija, Ziahtič Franc in Golob Pavla, Vajda Franc in Bežjak Terezija, Lorenčič Jože in Sumej Irma, Vogrinc Alojz in Cvetko Marija, Fras Janez in Furman Marija, Golob Janez in Čeh Marija, Masten Franc in Voglar Ana, Ber Rudolf in Kosj Marija, Petek Jožef in Crk Terezija, Donaj Jakob in Kokol Marija, Mejerič Alojz in Znidarič Ana, Vogrinc Franc in Vavpotič Marija, Ciglar Franc in Robič Slavica, Ciglar Alojz in Zelenko Marija, Bombek Franc in Čuš Terezija, Čeh Alojz in Osenjak Olga, Lesjak Alojz in Meznarič Marija, Slatič Franc in Petrovič Ana, Lončar Karel in Kveder Karolina, Preložnik Franc in Pihler Elizabeta, Ristič Stefan in Rösler Edita, Kramberger Franc in Bombek Anica.

Novorojenčki

V okolišu Matičnega urada Ptuj je bilo v mesecu januarju 76 novorojenčkov. Od tega je bilo živorojenih fantkov 39, deklic 33 in 4 mrtvorojeni.

Smrti

V istem mesecu je bilo 32 smrtnih slučajev, od teh je bilo 17 moških in 15 žensk.

ZAHVALA

Okrajni odbor Rdečega križa Ptuj se zahvaljuje pogrebcom K o z e l Marije iz Rodnega vrha, kateri so darovali Rdečemu križu za dobrodelne namene znesek 600 din — OO RKS Ptuj

Veseli nas pozornost, ki jo izkazuje napram starim ljudem

Socialno zdravstveni svet MLO Ptuj je priredil starim in onemoglim ljudem Novoletno jeklo 1. jan. 1950. Ker je bil lep, sončen dan so se povabilenci udeležili prireditve v lepem številu.

Tov. Zorčič Franc je kot predsednik otvoril prireditev, pozdravil navzoče in razložil pomen Novoletne jelke. Jasno podčrtal staro kapitalistično Jugoslavijo, ki je izkoriščala zlasti delovne ljudi do onemoglosti, potem jih pa prepuščala beračenju in dobrosočnosti ljudi. Nova socialistična Jugoslavija pa skrbi za te žrtev in jim skuša pripraviti vsaj lepše dni v njihovi starosti.

Oskrbovanci so s solznimi očmi sledili govoru in ostalim točkam ljubke prireditve. Njihove oči pa so se tudi rado-

vedno obračale na pripravljena darila, ki so jih po končani prireditvi sprejemali s hvaležnostjo in ginjenostjo.

27. jan. 1950 je imel socialno zdravstveni svet sejo in obracun te obdaritve. Žene antifasištetke, obiskovalke otrok, so nabrale po svojih terenih 32.000 din. Tudi OLO je prispeval lepo vsoto. Ker so bila sredstva na razpolago, je bilo mogoče obdariti 140 starih in onemoglih ljudi. Socialno zdravstveni svet se na tem mestu zahvaljuje vsem darovalcem in nabiralkam, ki so s svojo požrtvovalnostjo pripomogli k tako lepi obdaritvi.

Socialno zdravstveni svet si je na tej seji zadal nove, človekoljubne naloge za tekoče leto.

Mladinsko protestno zborovanje v Ptuj

Dne 25. jan. je imela mladina v Ptuj protestno zborovanje zaradi izključitve Ljudske mladine Jugoslavije iz Svetovne Federacije demokratične mladine. Navzočih je bilo ca 180. Sekretar OK LMS tov. Šegula Jože je v referatu med drugim dejal: »Naša organizacija LMJ je bila pobudnik in soustanovitelj SFDM. Izvrševala je vsa načela ter vedno delala na tem, da se mladinsko gibanje združi postane enotno. Danes nam to

emotnost rušijo. Naša pravična borba bo to enotnost ponovno skovala tako močno, da je boneden ne razbije. N: sile ki bi mogla zdrave ljudi, ljudi, ki ljubijo resnico, odvrniti od naše Partije in tov. Tita.

Poslana so bila pisma CK KPJ, CK LMJ in CK LMS. V pismu CK KPJ je med drugim rečeno: »Tudi izključitev Ljudske mladine iz SFDM nas mnogo ne razbuja. To je le formalno dopolnilo k izvajanju njih politike. Naš odgovor na vsa razbijašča enotnosti so uspehi, je naša socialistična stvarnost. Objubljamo vam, da ne bomo nikdar stediili svojih moči, kadar gre za zmago resnice, za boljše življenje delovnemu človeku. Naše geslo je: Enotna Partija — enotno ljudstvo — pravična borba — naša zmagala!«

PTUJSKE UGANKE

1. V katerem podjetju v ptujškem okraju so delavci prepirali, da jim pripada »četrtri obroki«, pa tega ne dobijo in ematrajo, da sta tega kriva upravnik in administrator, ker sta stavila v zadevno poročilo pripombo: »Tukajšnji delavci so posestniki?«

2. Katera pekarna v Ptuj zažge največkrat kruh, ki ga prinesejo v peko stranke?

3. Katera mladinska igračka skupina smatra, da ni v zadnjem času pravilno nagrajena, četudi si je priborila v Ljubljani v kategoriji B prvo mesto?

4. Katere ustanove v Ptuj in okolici imajo samo še za nekaj dni drv in premo-ga in ne vedo, s čim bodo potem kurile?

5. Kateri kmet iz Lancove vasi je pustil v jeseni zadržati sejnalnik v Popovcih na cesti, od koder ga je nekdo potegnil na mesto, kjer ga je dolgo izpiral dež?

6. Na katerem državnem posestvu rešujejo delavci vprašanje, zakaj niso mogli dobiti toliko vinskih tropin za lastno žganjekubo, da jim ne bi bilo treba kupiti litra žganja po din 151.— in da ne bi bile tropne v silosu mesto lucerne, ki je ostala na večji površini nepokosa?

Rešitve ugank bomo objavili v prihodnji številki. Rešitelji ugank morajo dati svoj točen naslov, da jim lahko nakažemo nagrado.

Občni zbor Sindikalne podružnice Avtoprevoznišva Ptuj

V soboto 28. januarja je Sindikalna podružnica Avtoprevoznišva imela redni letni občni zbor. Kot predstavnik OLO je prisostvoval občnemu zboru tov. Vrtnjak Jože.

Funkcionarji podružnice so dali izčrpna poročila o delu podružnice v letu 1949. Predsednik je v svojem referatu prikazal težkoče pri izpolnitvi plana podjetja. Poudaril je, da je podjetje kljub težkočam izpolnilo svoj letni plan do 28. novembra 1949. Celo preseglo

ga je in s tem doseglo drugo mesto proizvodnih podjetij v LRS.

Na koncu se je članstvo, zavedajoč se težkoče stanice mladih tehnikov, naših najmlajših, obvezalo, da bo prevzelo patronat ene od stanic mladih tehnikov. Ob enem se je obvezalo članstvo, da bo pomagalo KOZ s prostovoljnimi delom pri popravilu kmetijskih strojev in ostalega, kar spada v kovinarsko stroko.

Terenske organizacije OF bodo doprinesle svoj delež za napredek v Ptuj

Peti teren OF v Ptuj je na svojem sestanku 25. januarja pregledal svoje delo in ugotovil uspehe in napake v minulem letu. Razčlenil in prediskutiral je plan dela plenuma OF za leto 1950 z dne 10. jan. t. l.

Člani so sklenili, da se bodo vršili redni mesečni terenski sestanki vsake tretje srede v mesecu in da se bo udeležilo teh sestankov 70 odstotkov članstva OF.

Glede izletov v okviru MOOF so sklenili, da bodo priredili poleg teh še terenske izlete. Izrazili so željo, da bi imeli pristop k sejnam plenuma OF.

Vse ostale točke plenuma za plan dela v tekočem letu so bile soglasno sprejete.

Plan terena:

1. Razširitev in ureditev Rogozniške ceste. Ruševine bodo razvozili, tamkajšnji člani pa bodo prevzeli drugo delo.

2. Enak sklep so prevzeli za nasipanje pešpoti na Tratah. Predlog tovarniša Čučka glede izdelave regulacijskega načrta mesta Ptuja so soglasno sprejeli.

3. Glede moralno ogroženih otrok so sklenili, da jih bo teren vodil v evidenci ter jim posvečal vs pozornost.

Članarina se pobira redno. Tudi k prostovoljnemu delu člani radi pristopajo, le da o tem molče v svoji skromnosti. Ker nimajo točnih podatkov, ne morejo beležiti uspehov. Da bi to napako odpravili, so sklenili, da bodo priskrbeli vsakemu članu izkaznico prostovoljnega dela ter na vsakem sestanku razpravljali nekaj časa o prostovoljnem delu.

Ker v preteklem letu terenski odbor ni imel niti ene seje, so v svrhu boljše povezave sklenili, da bodo frontovce-člane odbora, ki se ne bodo udeleževali sej, nadomestili z agilnejšimi. Sklenili so tudi, da bodo izboljšali povezavo z mladinsko organizacijo.

Sestanka se je sicer udeležilo le malo število članov. Teren išče sicer zgled v boljših, vendar je treba ugotoviti, da ne zaostaja.

Frontovci pričakujejo na prihodnjem sestanku boljšo udeležbo.

Mestni kino Ptuj

Od 3. do 6. febr.: »Barba Zvane«, jugoslovanski umetni film

Od 2. do 13. febr.: »Gulliverjeva potovanja«, ameriški umetni film

Od 14. do 16. febr.: »Stenka Razin«, sovjetski umetni film

Od 17. do 20. febr.: »Slatnjak«, češki umetni film

Od 21. do 23. febr.: »Prepovedane pesmi«, poljski umetni film

Od 24.—27. febr.: »Braća v Oxfordu«, ameriški umetni film

Od 28. febr. do 2. marca: »Tuja luka«, švedski umetni film

Od 3. do 9. marca: »Ali Baba in 40 razbojnikov«, ameriški umetni film

OPOZARJAMO kino-obiskovalce, da prihajajo pravočasno k predstavam. Med izvajanjem tednika in glavnim filmom vstop ni dovoljen. — Uprava

Ob osmem domačem umetniškem filmu

Kulturna dediščina, ki smo jo prevzeli po stari Jugoslaviji, je bila enaka gospodarski. Kazala je veliko zaostalost. Saj tudi ni mogla biti drugačna, ker je bila odvisna od te. Družbena ureditev nove Jugoslavije zahteva odpravo te zaostalosti. Nastopil je čas, ko z največjim elanom izvršujemo to, kar smo zamudili in dohitavamo druge narode. Znano je, kakšne uspehe smo dosegli in dosegamo na gospodarskem polju. Predvsem v industrializaciji in elektrifikaciji smo že marsikoga prehiteli. Ti uspehi niso mogli ostati brez vpliva na kulturno in prosvetno stanje. Naša vlada nenehno kaže skrb za dvig kulturno prosvetne ravni. Kjer je vladala nepismenost, so jo analfabetični tečaji odpravili ali jo odpravljajo. Kjer ni bilo šol, so sedaj sedemletke. Odprto je veliko število novih srednjih in strokovnih šol, manjkajoče fakultete in odseki na obstoječih univerzah. Odprte so nove univerze v Sarajevu in Skoplju. Pripravljajo se otvoritve dveh fakultet kot osnove novi črnogorski univerzi v Titogradu. Odprte so razne visoke šole; nekatere prvič v zgodovini Jugoslavije. Primer: Visoka filmska šola, Novinarska in diplomatska visoka šola v Beogradu. Viden napredek je zabeležen pri naših najvišjih kulturnih ustanovah — Akademijah znanosti in umetnosti. To je čas kulturne preobrazbe in socialistične prevzgoje človeka!

Pri vzgoji novega socialističnega človeka imajo glavno vlogo tisk, radio, gledališče in — film. Pri nas so se kinematografi osvobodili gospostva filmske plaže proizvodnje UFA in FOX. Naša filmska platna so postala prosta za napredne filme in prvič so se na naših platnih pojavili domači filmi. V kratki dobi štirih let so bile prebrede ne začetne težave. Posnetih je bilo na tisoče metrov dokumentarnih filmov, mesečnih in tedenskih pregledov. Vse je bilo kronano s prvim domačim umetniškim filmom »Slavica« v proiz-

film? Kot smo rekli, je tudi umetniški film velik delež k razvoju nacionalne kulture. Opravičila ni, da bi prav naš film v tem zaostajal.

Kmalu po premieri »Zastave«, drugega hrvatskega umetniškega filma, izdelanega v zagrebškem filmskem podjetju Jadran-film, ki je predstavljal prvo domačo filmsko premiero v minulem letu in je žel obilo uspeha, je bil na sporedu v Beogradu že novembra minulega leta novi domači film »Barba Zvane«. To je prvi umetniški film, ki ga je izdelalo naše centralno filmsko podjetje Zvezda-film iz Beograda. V isti produkciji je bil izdelan tudi tretji jugoslovanski umetniški film v lanskem letu »Zgodba o tvornici« (»Priča o fabrici.«) »Zgodba o tvornici« predstavlja drugi poizkus (poleg filma »Življenje je naše«) oživitve dogodka iz naše povojne stvarnosti na platnu. Segva v nedavno preteklost. Obdeluje problem nacionalizirane tvornice.

Naš osmi umetniški film »Barba Zvane«, ki ga pravkar vrtijo v Ptuj, je bil izdelan, kot smo že zgoraj omenili, v produkciji Zvezda-filma. Reči moramo, da je »znamenit« po tem, ker je bil ustvarjen izključno po slušateljski Visoke filmske šole iz Beograda. Razen scenarista in režiserja filma, ki je naš najbolj znani filmski delavec Vjekoslav Afrič, direktor Visoke filmske šole, so vsi igralci, asistenti režiserja, dekoraterji, scenografi itd., s samim direktorjem filma študenti te šole, kar predstavlja skoraj edinstven primer v zgodovini filma sploh. Da smo na tak način ustvarili umetniški film, je kriva naša skromna filmska tradicija, ki nas sili, da delamo z vsemi močmi, ki jih imamo. Drugič pa to izraža socialističen značaj naše filmske šole. Poleg teoretičnega znanja, ki ga daje svojim študentom, jim omogoča ves čas študija tudi praktično delo. V tem se razlikuje od podobnih šol v buržoaznih deželah. Tam so šele absoventi takih šol pripuščeni k samemu ustvarjalnemu delu. Na tem mestu lahko omenimo znani sovjetski film »Mlada garda« po slovitim Fadejevem romanu. V njem so prav tako večino vlog odigrali študenti filmskih šol, dočim jim prav vseh vlog sovjetski režiserji niso zaupali. To pa zato, ker potem verjetno film ne bi bil dosegel tako visoke kvalitete in ne bi bil deležen tolikšnega uspeha kot ga je bil.

»Barba Zvane« je posnet po noveli »Voli prihajajo«, ki jo je napisal Drago Gervais. Marsikateri, ki je čital to novelo, je ob njej pomislil: »Kako lepa, preprosta zgodba, kot ustvarjena za film! Zares, preprosta zgodba iz narodno-osvobodilne vojne.« (»Barba« pomeni v istrskem narečju stricek.) Zgodba o zavednem stričku Zvanetu nam je dala našega prvega filmskega junaka. (To je bila »Slavica«, vendar še ne »pravi filmski junak«.)

Študenti filmskih šol, dočim jim prav vseh vlog sovjetski režiserji niso zaupali. To pa zato, ker potem verjetno film ne bi bil dosegel tako visoke kvalitete in ne bi bil deležen tolikšnega uspeha kot ga je bil.

Vsebina filma je takale: Barba Zvane živi v svojo ženo v neki istrski vasi, v katero vdre Nemci. Partizani so se umaknili v Gorski kotar, kjer jim preti lakota. V vasi se sestane ilegalni narodno-osvobodilni odbor, ki razpravlja o tem, kako bi partizanom poslali deset volov, ki so jih v ta namen dali vašani. To nalogo hoče prevzeti barba Zvane; on bi bil najprimernejši za to, da prepelje vole preko Istre, prekorači močno zastraženo železniško progo Reka—Trst, mimo mnogih straž, v Gorski kotar. Končno barba Zvanetu uspe, da mu poverijo to nalogo, ki jo s silno iznajdljivostjo in z zvijačami tudi uspešno izpolni. Prebije se mimo nemških straž do Učke, toda v podnožju ga ujamejo Nemci. Barba Zvane se napravi gluho-nemega. Nemška postojanka je oficirski paviljon, kjer fašisti prirejajo pikanke. Barba Zvane izkoristi tak ugoden trenutek, osvobodi vole in sebe in uide pijanin Nemcem. Prebije se do partizanske postojanke, kjer pa se starec znova »bori« s komandirjem, katerega Zvane imenuje saboterja, ker mu ne dovoli, da bi sam z volji prešel progo. »Preprečuje mu izvršitev njegove frontovske naloge.« Na koncu barba Zvane dobi dovoljenje za nadaljevanje poti in čeprav pride pri prehodu čez progo do borbe, barba Zvane pripelje vole sestradanim partizanom. Film se konča z osvobođenjem Istre. V partizanskih osvobodilnih vr-

stah prihaja tudi stari Zvane, ki pride zadnji z zaplenjenim »šarcem« v osvobojeno vas... Zmutilo ga je težko orožje. V vasi mu vašani kličejo: »Hitreje, barba Zvane, pozen sil!«, a barba Zvane se smehlja: »Ze, ze, jaz nikoli ne zamudim, bom te pravočasno prišel!«

Takšna je osnovna nit zgodbe, polne romantičnosti, življenjskega, Zvanetu prirojenega humorja, a vendar resnična. Toda prav ta »poetični realizem« je zmotil režiserja, da je zapadel nekaterim vidnim napakam. Prihod Nemcev v vas. Nemci presenetijo partizane na mitingu. Mar niso postavili straž? Zvanetova osvoboditev. Zakaj ga Nemci ne zasledujejo? Izgleda, da je Zvaneta osvobodila italijanska pevka, prehod čez progo itd. Preveč posrečeno tudi nista prikazana »vedno lačna« italijanska borca. To so režiserjeve napake, prav tako pa tudi scenarij ni »čist«. Scenarist in režiser je ena oseba — Vjekoslav Afrič. Kamera (Mihajlo Ivanjиков) je svojo nalogo dobro opravila. Tudi zvok, ki ga je posnel Božo Vukadinovič, je dober. O glazbi, ki jo je skomponiral Krešimir Baranovič, bo spregovoril kdo, ki je kompetentnejši.

Igra Zvaneta (Dragomir Felba) je brez napak in kaže velik igralčev talent. Ostale vloge precej zastojajo. Predvsem je slab komandir (Rade Mladženič), kar je v neki meri kriv scenarij. Sicer se pa še precej pozna vpliv šole. Svojo vlogo je dobro odigrala Zvanetova žena (Gita Predič-Nušič). Sovražniki so kolikor toliko prikazani brez karikiranja. Tu je vredno omeniti, da je v tem filmu, v prvem od naših filmov, prikazana diferenciacija v sovražnem taboru. Nekateri glavnejše vloge so še: Nineta (Desa Berič), komisar (Kiro Lahčanski), komandant (Branko Vojnovič) in Mara (Nada Mladženičovič).

Film »Barba Zvane« predstavlja »Slavico«, ne oziraje se na opisane napake, ki jih imata oba filma, naše najbolj simpatično filmsko delo in je kot tak sprejet po vsej domovini. D. D.